

משרד האוצר לא העביר את התקציב ומשרד הביטחון מקפיא את המהלך, 27 באפריל 2015

כזכור, ב-4 בינואר 2015 החליטה הממשלה להקים חברה ממשלתית לביצוע מעבר בסיסי צה"ל לדרום. נקבע כי תקציב החברה יהיה 13.85 מיליארד שקל מתוך תקציב המעבר — שהוא כ-18 מיליארד שקל. במרכז הפרויקט פינוי מחנות צה"ל מאזורי הביקוש במרכז לצורך פינוי האזורים לבנייה של כ-60 אלף דירות למגורים, כשבכספים שיתקבלו מהפינוי ייבנו המחנות החדשים של חיל המודיעין וחיל התקשוב באזור באר שבע.

לפי המתווה שסוכם בין אגף התקציבים לבין משרד הביטחון, צה"ל יפנה בהדרגה את הבסיסים שהוחלט לגביהם, והאוצר ישלם למשרד הביטחון את עלות בינוי הבסיסים החדשים. התקציב לכך יגיע מהכנסות רשות מקרקעי ישראל ממכירת קרקע.

החשבת הכללית במשרד האוצר, מיכל עבאדי-בויאנג'ו, הודיעה כי תתנגד לרשום את תקציב הקמת החברה במסגרת תקציב רשות מקרקעי ישראל ולא במסגרת תקציב של המדינה. לטענתה לא תוכל להסכים למהלך שהוא פסול משום שיוצר מסלול עוקף לתקציב המדינה. הודעתה נתמכה על ידי נגידת בנק ישראל, קרנית פלוג. החשבת הוסיפה היא מתנגדת להחלטת הממשלה להעביר שלישי מרווחי המדינה ממכירת קרקעות צה"ל במרכז — כ-13 מיליארד שקל — למערכת הביטחון. לדעתה, הכסף צריך לעבור לתקציב המדינה.

בתחילת מרס 2015 למרות התנגשות בין אגף החשב הכללי לבין אגף התקציבים ההסכם נחתם בסופו של דבר, לפי המתכונת שהציע אגף התקציבים.

כמעט ארבעה חודשים מאז החלטת הממשלה וחודשיים לאחר חתימת ההסכם בין משרדי הממשלה על מימוש החלטה הסתבר שהמהלך אינו יוצא לדרך.

ב-27 באפריל 2015 שלח מנכ"ל משרד הביטחון, דן הראל, למנכ"ל משרד ראש הממשלה, הראל לוקר מכתב זועם שכותרתו "הפרת הסכם פינוי בסיסי צה"ל (שוהם 3)". הוא מאשים את משרד האוצר העתקים מהמכתב נשלחו לשר הביטחון, מנכ"ל משרד הבינוי, ראש אגף התקציבים באוצר, החשבת הכללית באוצר ולממלא מקום מנהל רשות מקרקעי ישראל וגם הגיע לידי מספר עיתונאים ותוכנו פורסם מיד.¹

את מכתבו פתח: "ב-1 למארס 2015 נחתם הסכם שוהם 3 לאחר מו"מ אינטנסיבי בין משרדך, משרד הביטחון, רמ"י ומשרד האוצר. הסכם זה היה אמור להביא בשורה של ממש, ולשנות את פניה של מדינת ישראל ושל צה"ל. לצערי הרב, משרד האוצר הפר את ההסכם באופן חד-צדדי כבר במימוש הצעד הראשון — בכך שלא העביר למשרד הביטחון 400 מיליון שקל ב-5 באפריל 2015, כמתחייב מההסכם."

כמו כן ציין "התנהלות תמוהה זו מעלה חשש של ממש שההסכם לא ימומש והעבודה הרבה שהושקעה תרד לטימיון. כיצד ניתן יהיה לממש הסכם כה מורכב ומאתגר, כאשר כבר בתחילתו מפר משרד האוצר באופן חד צדדי את ההסכם ולא מעביר את התקציב הנדרש?"

עוד כתב שהמשמעות של התנהלות זו ואי העברת התקציב ש"משרד הביטחון ייצא להתקשרות לתכנון העברת 47 המחנות שמתוכננים להעתקה רק עם קבלת התקציב — והמהלך ינוע קדימה רק לאחר קבלת המשאבים שסוכמו. עד אז, הסכם שוהם על כלל משמעויותיו לא יתחיל לפעום."

מנכ"ל משרד הביטחון מודע להתנגדות החשבת הכללית במשרד האוצר והמחלוקת עם אגף התקציבים וציין שמבחינת משרד הביטחון אין זה משנה אם הכסף יגיע מתקציב רשות מקרקעי ישראל או מתקציב המדינה — העיקר שיגיע.

בצערו כתב מנכ"ל משרד הביטחון כי "התנהלות זו אינה מאפשרת שיתוף פעולה בין משרדי ההסכמות בין משרדיות הופכות ל"חוכא ואטלולא", וחתם - "עצוב"

מסתבר שבימים אלה שטרם קמה הממשלה החדשה ותציב המדינה לשנת 2015 טרם אושר אך מעבר לשאלה הרישומית העקרונית לעייל שהחשבת הכללית העלתה, לא ברור אם בקופת רשות מקרקעי קיים סכום שכזה. אם הכסף יגיע מקופת המדינה, הרי בהיעדר תקציב מאושר ל-2015, אין בתקציב מקורות להעברת 400 מיליון שקל לביטחון, אלא אם הדבר יעשה על ידי קיצוץ בתקציבים אחרים — ואת זה החשבת הכללית, שאחראית על ביצוע התקציב, אינה יכולה לעשות.

במשרד ראש הממשלה ציינו כי "העיכוב בביצוע הפרויקט נובע מביורוקרטיה פנימית במשרד האוצר", וכי ידאגו לכך שהדבר לא יפגע בפרויקט אסטרטגי של מדינת ישראל שאותו מוביל ראש הממשלה.

ממשרד האוצר נמסר בתגובה כי "מכתבו של מנכ"ל משרד הביטחון התקבל לפני שעות אחדות. במשרד לומדים את תוכנו"

¹ שאול אסטמדמסקי, כלכליסט, משרד הביטחון מאשים את האוצר בתקיפת פינוי בסיסי צה"ל 27 באפריל 2015,

<http://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3657770,00.html>

מוטי בסוק, האוצר לא העביר כספים - ומשרד הביטחון הקפיא את מעבר מחנות צה"ל לדרום, TheMarker, 28 באפריל,

<http://www.themarker.com/news/1.2623373>